

Participatívny prístup v práci s menšinami

Participatívny prístup

- Prístup smerujúci k participácii
- Zdieľanie moci

- V sociálnej práci:
 - Užšie poňatie: Zapojenie do rozhodovania o službách, ktoré klienti využívajú
 - Širšie poňatie: Zmocňovanie klientov k aktívnemu ovplyvňovaniu podmienok, v ktorých žijú

PP a teoretické východiská

- Kritická sociálna práca (reformná paradigma)
- Antiopresívny prístup
 - Paolo Freire – pedagogika utlačovaných
- Komunitní sociální práce
- Empowerment

Participácia

- Zapájanie do rozhodovania (Loncle, P. et al. 2012, Rimmer 2012)
- Občianske právo (Loncle, P. et al. 2012)
- Zapojenie do života komunity (Morciano, D., et al. 2014)
- Sociálne zapojenie (McDonald 1999)
- Empowerment (Zimmerman 1995; Zimmerman and Rappaport 1988; Wong et al. 2010)
- Konzultovanie pri rozhodovaní v politickom procese (Vromen & Collin, 2010)
- „Zapojenie ľudí do inštitúcií a rozhodovania, ktoré ovplyvňuje ich životy“ (Checkoway 2010: 341)
- „Jádro participace je dialog, diskuze, vzájemné naslouchání a ovlivňování“ (Nosál, 2014)

Príklady participácie

- Politická participácia
- Spoločenská participácia (príslušnosť k hnutiam, spolkom, skupinám, komunitám)
- Občianska participácia (aktívne uplatňovanie občianskych práv)
- Participácia užívateľov (sociálna práca)
- Participácia vo vzdelávaní
- Participácia na zamestnanosti

(Muniglia, Cuconato et al. 2012: 6)

Dimenzie participácie

Dobrovoľná / Nedobrovoľná

Bottom – up / Top – down

Aktívna / pasívna

Vedomá / nevedomá

Spoločensky alebo inštitucionálne
nesankcionovaná / sankcionovaná, vyzývajúca,
radikálna

Kolektívna / individuálna

(In Muniglia, Cuconato et al. 2012: 5)

3 otázky pri uplatňovaní PP

- PREČO?
 - Konzumerizmus / self-advocacy
- KOHO?
- ČO ponúkame?

(Wallcraft, 1990 In Dalrymple & Burke, 1995: 73)

Predpoklady úspešného PP

- Dostatočné zdroje
- Informovanosť
- Vzdelávanie
- Rovný prístup
- Štruktúry
- Zrozumiteľný jazyk
- Hodnotiaci mechanizmus

(Beresford & Croft, 1993)

Tokenizmus

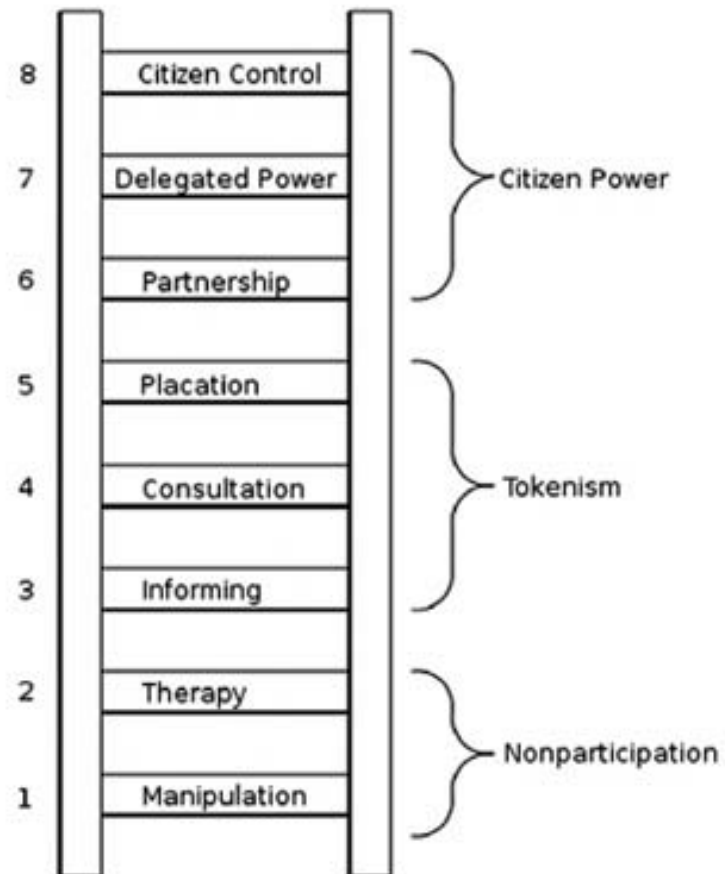
- „token“ = symbol, znak, dôkaz
- „tokenism“ = The practice or policy of making merely a token effort or granting only minimal concessions, esp. to minority or suppressed groups.

(Oxford English Dictionary)

- Participácia „na oko“
- Dobrovoľný vs. Náhodný tokenizmus (Thompson, 1992)

Typologie PP

- Sherry Arnstein (1969) – The Ladder of Participation

Typologie PP II

Sarah White (1996)

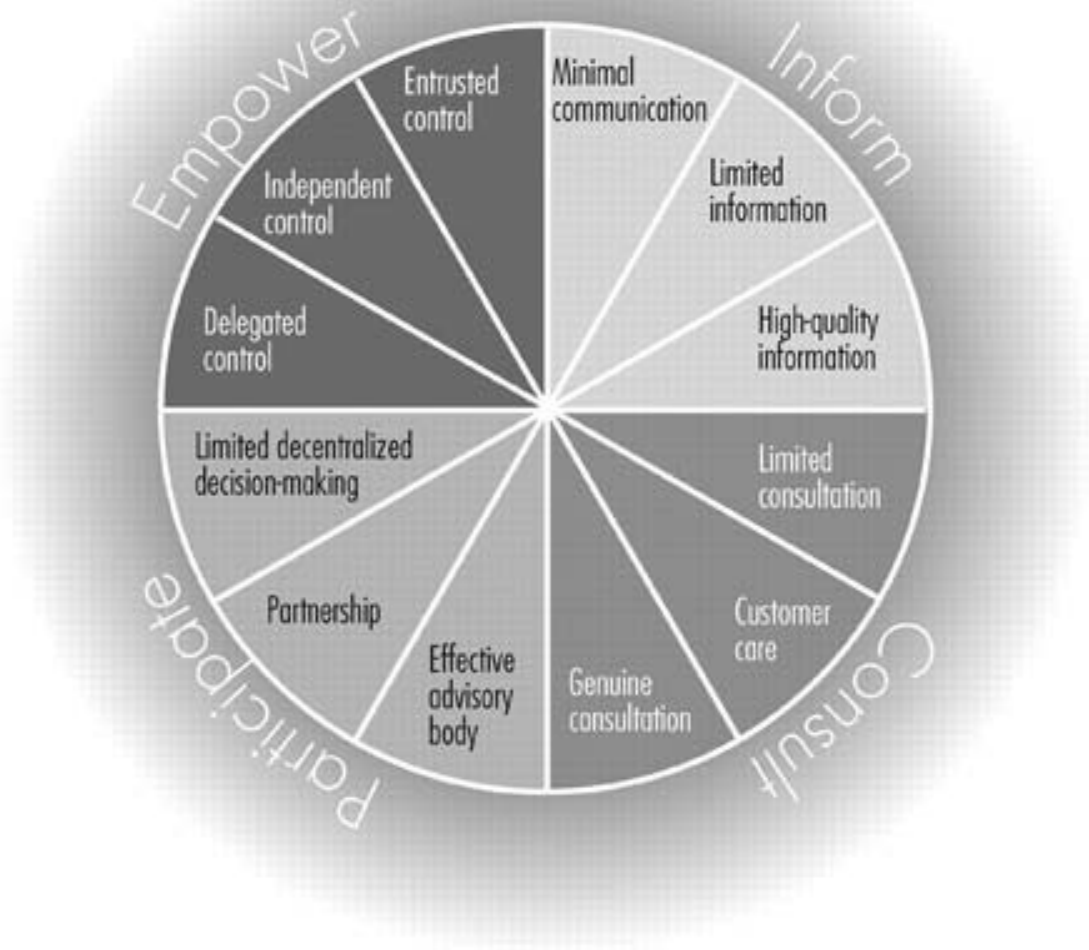
Table 1 Interests in participation

Form	Top-Down	Bottom-Up	Function
Nominal	Legitimation	Inclusion	Display
Instrumental	Efficiency	Cost	Means
Representative	Sustainability	Leverage	Voice
Transformative	Empowerment	Empowerment	Means/End

Typologie PP III

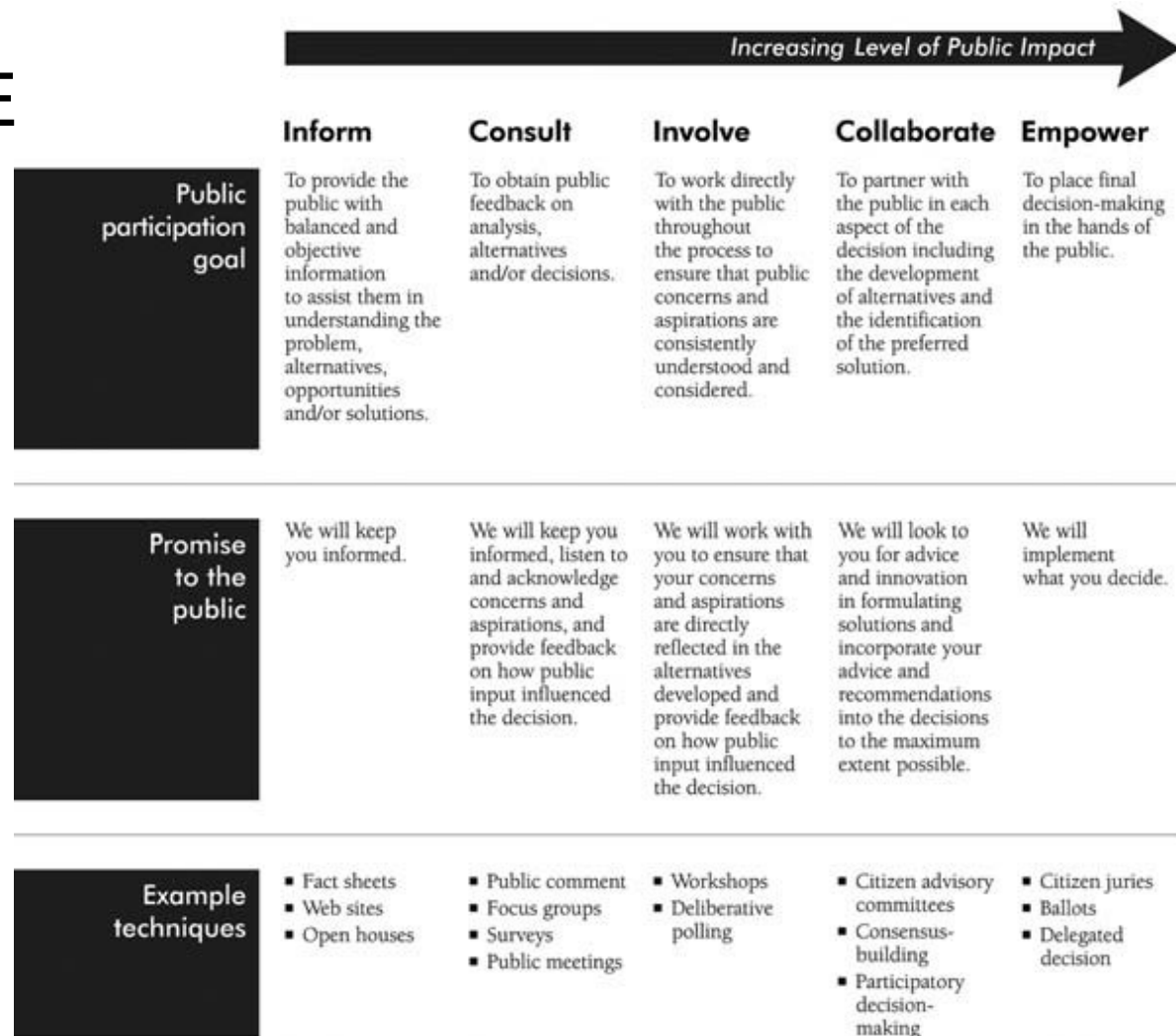
Scott
Davidson
1998

Wheel
Of
Participation

Typologie PP IV

SPEKTRUM PARTICIPÁCIE

Kontroverzie PP

- Populárny termín
- V SP – ciele s, ktorými sú klienti zapájaní do rozhodovania (SP má prispieť k ich „normalizácií)
- V SP – rigídne vymedzené metódy (zákon o sociálnych službách)
- Vzájomné vyjednávanie moci – pracovník / klient
- „Dobrá“ a „zlá“ participácia

Zdroje:

- ARNSTEIN, S. 1969. *A Ladder of Citizen Participation*. Journal of the American Planning Association, vol. 35, no. 4, pp. 216–24.
- BERESFORD, P. and CROFT, S. 1993. *Citizen Involvement: A practical guide for change*, Basingstoke, Macmillan
- DALRYMPLE, J., BURKE, B. 1995. *Anti-Opressive Practice, Social Care and the Law*. Buckingham, Open University Press.
- DAVIDSON, Scott (1998) *Spinning the Wheel of Empowerment*. Planning, vol. 1262, pp. 14–15.
- CHECKOWAY, B. 2010. What is your participation? In *Children and Youth Service Reviews 33 (2011)*, p. 340 – 345.
- International Association for Public Participation (2007) *Spectrum of Public Participation*. Download: <http://www.iap2.org/associations/4748/files/spectrum.pdf>.
- McDONALD, A. 1999. *Understanding Community Care. A Guide for Social Workers*. Hampshire – New York, Palgrave.
- MORCIANO, D., SCARDIGNO, A.F., MANUTI, A., PASTORE, S. 2014. „An Evaluation study of youth participation in youth work a case study in Southern Italy. In *„Educ Res Policy Prac“ (2014) 13*; p. 81-100
- LONCLE, P., LEAHY, P., MUNIGLIA, V., WALTHER, A. 2012. “Youth participation: strong discourses, weak policies – a general perspective” In: LONCLE, P., CUCONATO, M., MUNIGLIA, V., WALTHER, A. eds. *Youth participation in Europe*. The Policy Press, Bristol. Pp. 21-39.
- NOSÁL, I., ČECHOVÁ, I. (eds.) 2014. *Participace a nové přístupy k práci s ohroženými dětmi a rodinami. Studie inspirované zkušenostmi ze Švýcarska*. Česko-britská o.p.s. Brno.
- RIMMER, M. 2012. „The participation and decision making of ‘at risk’ youth in community music projects: an exploration of three case studies“ In: *Journal of Youth Studies*. Vol. 15, No. 3, May 2012, 329_350
- THOMPSON, N. 1992. *Existentialism and Social Work*. Aldershot: Avebury.
- VROMEN, A., COLLIN, P. 2010. „Everyday youth participation? Contrasting views from Australian policymakers and young people“. IN: *Young – Nordic Journal of Youth Research*. Vol. 18 (1): SAGE Publications; pp. 97 – 112.
- WHITE, S. 1996. *Depoliticising Development: The Uses and Abuses of Participation*. Development in Practice, vol. 6, no. 1, pp. 6–15.
- WONG, N.T., ZIMMERMAN, M.A., PARKER, E.A. 2010. „A Typology of Youth Participation and Empowerment for Children and Adolescent Health Promotion“ In *American Journal of Community Psychology (2010) 46*. p. 100 – 114.
- ZIMMERMANN, B. J. 1995. „Self-efficacy and educational development“. In A. Bandura (Ed.), *Self-efficacy in changing societies* (pp. 202-231). New York: Cambridge University Press.
- ZIMMERMANN, M.A. and RAPPAPORT J. (1988). Citizen participation, perceived control and psychological empowerment. *American Journal of Community Psychology*, 16: 725-750.